

Нова реальність бізнесу в ЄС

Від лінійної економіки до циркулярної парадигми

Старий світ тріщить по швах

Лінійна система «Взяти - Зробити - Викинути», на якій базувалася промисловість протягом століття, вичерпує ресурси та створює безпрецедентну кількість відходів. Ця модель економічно та екологічно нестійка.

Каталізатор змін: Європейський зелений курс

Європейський зелений курс — це не просто політика. Це нова стратегія зростання для Європи, що має на меті перетворити ЄС на справедливе та процвітаюче суспільство з сучасною, ресурсоефективною та конкурентоспроможною економікою. Ключова мета: кліматична нейтральність до 2050 року.

Все починається з дизайну

80%

впливу продукту на навколишнє середовище
протягом його життєвого циклу визначається
на етапі проектування.

Нова парадигма ЄС зміщує фокус з управління відходами наприкінці життєвого циклу на інтеграцію сталості в саму ДНК продукту. Це перехід від реактивних до проактивних дій.

Новий звід правил

Розуміння законодавчої бази циркулярної економіки

Фундамент: Рамкова директива про відходи (WFD)

Директива WFD встановлює ключові принципи поводження з відходами в ЄС, які тепер застосовуються до всього життєвого циклу продукту.

Ієрархія поводження з відходами

Надання пріоритету запобіганню, повторному використанню та переробці над утилізацією.

«Забруднювач платить»

Виробник відходів несе фінансову відповідальність за управління ними.

Розширена відповідальність виробника (EPR)

Виробники несуть відповідальність за управління продуктом на етапі відходів.

Примітка: Оновлення 2025 року вводить обов'язкові схеми EPR для текстилю та взуття, а також цілі зі скорочення харчових відходів.

Інструмент змін: Регламент екодизайну для стійких продуктів (ESPR)

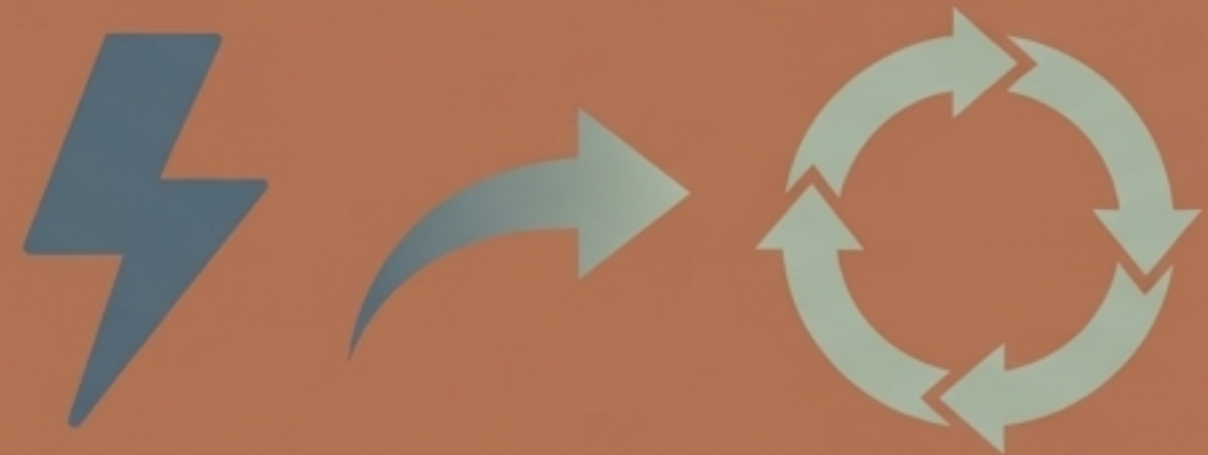
ESPR, що набув чинності 18 липня 2024 року, замінює попередню Директиву з екодизайну. Він встановлює вимоги до продуктивності та інформації майже для всіх фізичних товарів, що продаються в ЄС.

Основні вимоги до екодизайну

- ✓ Довговічність та надійність
- ✓ Можливість повторного використання та модернізації
- ✓ Ремонтопридатність
- ✓ Енерго- та ресурсоефективність
- ✓ Вміст перероблених матеріалів
- ✓ Можливість переробки та відновлення матеріалів

Ключова зміна

Перехід від фокусування виключно на енергоефективності до охоплення всього життєвого циклу продукту.

ESPR у дії: Дорожня карта для вашого бізнесу

Важливі дати

Липень 2026: Заборона на знищення непроданого одягу, аксесуарів та взуття.

Липень 2027: Очікується набуття чинності делегованого акту щодо DPP для текстилю.

Підготовка має початися вже зараз, навіть якщо вашої категорії продуктів ще немає у списку.

Інструменти для успіху

Як перемогти в умовах нової циркулярної економіки

Економічні важелі: Робимо циркулярність вигідною

ЄС використовує економічні інструменти, щоб зробити стійкі практики фінансово привабливими, а нестійкі — дорогими.

Податки на захоронення

Застосовуються у 22 країнах-членах, роблячи сміттєзвалища найдорожчим варіантом.

Системи "Плати, як викидаєш" (PAYT)

Застосовуються у 20 країнах. Виробники відходів сплачують за обсягом змішаних відходів, що стимулює сортування.

Роздільний збір

Обов'язковий збір біовідходів до кінця 2023 року та текстилю до кінця 2025 року є ключовим для отримання якісної вторинної сировини.

Як виглядає успіх: Дані говорять самі за себе

 Податок на сміттєзвалища	 PAYT	 Роздільний збір біовідходів
●	●	●
●	●	●
●	●	●
●	●	●
●	●	●

5 країн ЄС з найвищим рівнем переробки (Німеччина, Австрія, Словенія, Нідерланди, Люксембург) використовують комбінацію:

- Ефективного податку/заборони на захоронення відходів.
- Зручного роздільного збору біовідходів.
- Системи "Плати, як викидаєш" (PAYT).

Послідовне поєднання інструментів дає результат.

Золота нитка: Цифровий паспорт продукту (DPP)

DPP — це не просто QR-код. Це обов'язковий цифровий запис, який відстежує шлях продукту від сировини до переробки, забезпечуючи безпрецедентну прозорість і відстежуваність у всьому ланцюжку створення вартості.

Ворота до прозорості

Надає зацікавленим сторонам — від виробників до переробників — доступ до точної, дієвої інформації.

Основа відстежуваності

Забезпечує запис походження, використання та кінцевого життєвого циклу кожного матеріалу в режимі реального часу.

Каталізатор інновацій

Уможливорює нові бізнес-моделі та ефективне управління ресурсами на основі даних.

Що міститься у Цифровому паспорті продукту?

Згідно з ESPR, DPP має бути повним, точним і актуальним, пов'язаним з унікальним ідентифікатором продукту.

Основні дані

- Склад матеріалів та наявність речовин, що викликають занепокоєння.

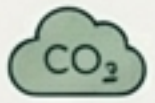
- Інформація про походження компонентів.

- Інструкції з ремонту, розбирання та обслуговування.

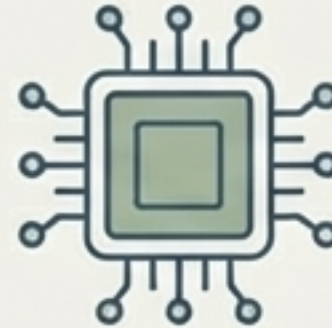
- Дані про можливість переробки та вміст перероблених матеріалів.

- Вуглецевий та екологічний слід продукту.

- Інформація про відповідність нормам ЄС.

Технічні вимоги

Дані мають бути машиночитними, сумісними та доступними протягом усього терміну служби продукту через центральний реєстр ЄС.

Горизонт: Процвітання в новій реальності

Перетворення зобов'язань на конкурентну перевагу

За межами відповідності: Стратегічна перевага

Перехід до циркулярної економіки — це не просто виконання нормативних вимог. Це можливість фундаментально переосмислити цінність.

Інноваційні бізнес-моделі

- Продукт як послуга (PaaS)
- Нові моделі власності (спільне використання, лізинг)
- Доступ до товарів поза фінансовими можливостями споживачів

Стійкість та довіра бренду

- Прозорість ланцюга постачання завдяки DPP
- Зміцнення довіри споживачів
- Захист від репутаційних ризиків

Економічна стійкість

- Зменшення залежності від первинних ресурсів
- Оптимізація використання матеріалів
- Створення нових робочих місць у сфері ремонту, відновлення та переробки

Компанії, які сьогодні впроваджують циркулярний дизайн, стануть лідерами ринку завтра.